

Received / Makale Geliş Tarihi 24.02.2024
Published / Yayınlanma Tarihi 30.04.2024
Volume (Issue) Cilt (Sayı) 8 (41)
pp / ss 594-601

Research Article /Araştırma Makalesi
10.5281/zenodo.11117262
Mail: editor@pejoss.com

Öğr. Gör. Dr. Mehmet Temur
<https://orcid.org/0000-0002-1249-0284>
İnönü Üniversitesi, Yabancı Diller Y.O., Malatya / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/04asck240>

Prof. Dr. Murat Tuncer
<https://orcid.org/0000-0001-9136-6355>
Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Elazığ / TÜRKİYE
ROR Id: <https://ror.org/05teb7b63>

Üniversite Öğrencilerinin Yabancı Dil Telaffuz Kaygılarının Araştırılması Investigation of Foreign Language Pronunciation Anxiety of University Students

ÖZET

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yabancı dil telaffuz kaygıları araştırılmıştır. Tarama modeline göre yürütülen çalışmada İnönü Üniversitesinde hazırlık eğitimi alan üniversite öğrencilerinin yabancı dil telaffuz kaygılarının düzeyi ve bu telaffuz kaygılarının bazı bağımsız değişkenler açısından anlamlı biçimde farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Araştırma kapsamında örnekleme yapılmamış, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ancak veri toplama aracının uygulandığı dönemde devamsızlık yapan ve çalışmaya katılmak istemeyen öğrenciler araştırma kapsamına alınmamıştır. Bu kapsamda 231 üniversite öğrencisi çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Araştırma sonucunda araştırma katılımcılarının telaffuz kaygılarının düşük olduğu, telaffuz kaygısının bir yabancı dilde kurs alma durumuna, yeterlik algısına ve öğrenim görülen bölüme göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı, buna karşın başarı algısının telaffuz kaygısını anlamlı biçimde farklılaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkeninin ise sadece sözel performans boyutunda anlamlı farka yol açtığı belirlenmiştir. Araştırma bulguları alan yazındaki görüş ve bulgular ile karşılaştırıldığında yabancı dil konuşma kaygısının pratikle aşılabileceği, öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecindeki seçim ve yaklaşımlarının bu kaygı düzeyinin azaltılmasında etkili olduğu söylenebilir. Öğretmenlere yabancı dil derslerinde dil becerilerine yönelik uygulamalara yer vermeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Telaffuz Kaygısı, Üniversite Öğrencileri, İngilizce Öğretimi, Konuşma Kaygısı

ABSTRACT

In this study, university students' foreign language pronunciation concerns were investigated. In the research conducted according to the survey model, the level of foreign language pronunciation anxiety of university students receiving preparatory education at Inonu University and whether these pronunciation concerns differ significantly in terms of some independent variables were investigated. No sampling was done within the scope of the research, and an attempt was made to reach the entire population(universe), but students who were absent during the period when the data collection tool was applied and did not want to participate in the research were not included in the scope of the research. In this context, 231 university students constituted the participants of the research. As a result of the research, it was concluded that the pronunciation anxiety of the research participants was low, pronunciation anxiety did not differ significantly according to the status of taking a course in a foreign language, perception of competence and the department studied, whereas perception of success significantly differentiated pronunciation anxiety. It was determined that the gender variable caused a significant difference only in the verbal performance dimension. When the research findings are compared with the opinions and findings in the literature, it can be said that foreign language speaking anxiety can be overcome with practice, and teachers' choices and approaches in the learning-teaching process are effective in reducing this level of anxiety. It is recommended that teachers include applications in alignment with language skills in foreign language classes.

Keywords: Foreign Language Pronunciation Anxiety, University Students, English Language Teaching, Speaking Anxiety

1. GİRİŞ

Bir yabancı dili öğrenmenin başlıca amacı, hedef dili anadili olan veya olmayan kişilerle bağımsız bir biçimde iletişim kurmaktır (Celce-Murcia, Brinton, & Goodwin, 1996). Ancak bir yabancı dili öğrenmeyi etkileyen birçok değişken olması bu amaca ulaşılma düzeyinde farklılaşmalara neden olabilir. Bu değişkenlerden öne çıkan bir kaç İletişim Kaygısı (İK) ve İkinci Dil Kaygısı (İDK) olarak sıralanabilir. Cle'ment, Baker ve MacIntyre'a (2003:191) göre ikinci dil kullanımında ortaya çıkan en önemli belirleyici iletişim kurma isteksizliğidir. Konuşma, iletişim kaygısını oluşturan en önemli değişkendir (Savignon, 2005; Skehan, 1989). Małgorzata Baran-Łucarz'a (2014) göre ise ikinci bir dile duyulan özgüven de konuşma becerisini etkilemektedir. MacIntyre ve Gardner (1991) yabancı dil kaygısını iletişim kaygısı ile ilişkilendirmiş, duyuşsal bir tepki olarak açıklanmıştır (1989, s. 273). Bu duruma ilişkin olarak, özellikle ikinci dil bağlamında konuşma, dinleme ve öğrenme gibi boyutlarla ilgili Yabancı Dil Kaygısı (YDK), öğrenende 'meydana gelen gerginlik, korku ve endişe durumu olarak tanımlanmıştır'(MacIntyre & Gardner, 1994, s. 284). Gregersen ve Horwitz'e (2002) göre bu kaygının nedenleri kalıtsal kişisel özelliklerden çok mükemmeliyetçi yapılar (kişinin yüksek performans standartları beklentisi), erteleme eğilimi, olumsuz değerlendirilme korkusu ve algısı ve yanlış yapma endişesidir. Bir yabancı dilin öğrenilmesinde yabancı dilde iletişim kurma kaygısı sorunu birçok uygulamalı dilbilimcinin, psikoloğun ve dil öğreticinin dikkatini çekmiştir (Dewaele, Petrides & Furnham, 2008).

Bir yabancı dilin öğrenilmesinde çeşitli beceriler söz konusudur ancak çoğunlukla konuşma, yazma, dinleme ve okuma gibi çok boyutlu bir yapı amaçlanır. Bu çok boyutlu yapı hedef dilin öğrenilmesinde var olan kaygı kavramını da çeşitlendirir. Bu kapsamda açıklanan kaygı türlerinden biri de telaffuz kaygısıdır. Telaffuz kaygısı benlik algısının olumsuz etkilenmesinin bir sonucu olarak bir yabancı dili öğrenirken, konuşurken yaşanan inanç ve korkuları ifade eder (Baran-Łucarz, 2016). Bireylerin yabancı dile ilişkin kimliğiyle ilgili belirsizlik ve olumsuzluk hisleri, konuşma isteksizliğini oluşturan başka nedenler de telaffuz kaygısı ile ilişkilendirilebilir (Guiora, Beit-Hallahmi, Brannon, Dull & Scovel, 1972). İletişim kurma istekliliği ile telaffuz kaygısı arasında doğrudan bir ilişki vardır (Cao, 2013). Vasa, & Pine'a (2004) göre telaffuz kaygısının bilişsel, psikolojik ve davranışsal boyutları olduğunun altı çizilmektedir. Bu boyutlar tehdit kaynağı oluşturduğuna inanılan durumlar olarak, bilgi eksikliği, uyarılara yaklaşım biçimi ve buna ilişkin süreçleri içermektedir. Bu belirleme ve bulgulara göre yabancı bir dili öğrenmede öğrenenin kişilik yapısı, yaşı, motivasyonu ve tutumu, atfettiği önem gibi demografik ve duyuşsal değişkenlerin yansıra telaffuz kaygısı faktörü de rol oynamaktadır. Telaffuz Kaygısına ilişkin birçok çalışma, yabancı dil öğrencilerinin telaffuz sorunuyla karşı karşıya kalmalarının sebebini, sıklıkla kendileri ile ilgili düşük telaffuz öz algısına sahip olmalarından kaynaklandığı (Pirce, 1991) gözlemlenmiştir. Bunların dışında telaffuz kaygısını etkileyen öz beceri, öz imaj, olumsuz değerlendirilme korkusu, telaffuz öğrenimine ilişkin inanç, iletişimin önemi, tüketilen konuşma süresi, konuşma isteksizliği gibi birçok değişkenden söz edilebilir (Baran-Łucarz, 2014). Uzan da (2018) bilgi yetersizliği inancı, hata yapma endişesi, düşük özgüven, dalga geçilme korkusu gibi nedenlerin yabancı dil kaygısına neden olduğu belirlemesinde bulunmuştur. Aynı çalışmada yabancı dil kaygısının derslerin uygulamalı olarak işlenmesi ve öğretmen teşviği ile aşılabileceği belirtilmiştir. Özkurt ve Arslan da (2015) araştırmasında yabancı dil öğrenimi ile konuşma pratiği ilişkisine dikkat çekmiş, öğretmenlerin yabancı dil derslerini ana dillerinde işlemelerinin yabancı dil öğrenimini olumsuz etkilediğini vurgulamışlardır. Bu sonucu destekler biçimde Rafieyan (2016) da yabancı dil kaygısını azaltmada en etkili değişkenin öğretmen olduğu görüşündedir. Piechurska-Kuciel'a (2008) göre telaffuz kaygısının belirtileri olarak kolaylıkla gözlenebilen, vücutta ansızın beliren değişik olumsuz fizyolojik etkenler olarak; nemli eller, sinirlilik, huzursuzluk, kıpırdamak, ağız kuruluğu, kas ağrısı, baş dönmesi ve kalp çarpıntısı gibi durumlar gözlenir. Kennerly (1990) ise sabırsızlık, sinirlilik ve insana özgü hedef dilde iletişim kurma (ikinci dilde konuşma isteksizliği) davranışlardan kaçınma gibi durumları telaffuz kaygısı ile ilişkilendirmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler ışığında yabancı dil öğrenmede kaygının önemli bir değişken olduğu, yabancı dil kaygısının ise konuşma, yazma gibi beceriler açısından ayrıca ele alınması gerektiği söylenebilir. Aktarılan görüş ve bulgulardan kaygının özellikle öğrenilenlerin performansa dönüşme sürecinde ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Yabancı dil konuşma kaygısı açısından bakıldığında yanlış yapma korkusu, olumsuz değerlendirilme endişesi, performans sergilenecek alanda bilgi eksikliği inancı kaygıyı etkilemektedir. Yabancı dil konuşma kaygısının ise pratikle aşılabileceği, öğretmenlerin öğrenme-öğretme sürecindeki seçim ve yaklaşımlarının bu kaygı düzeyinin azaltılmasında etkili olduğu yine yukarıdaki görüş ve bulgulardan çıkarılabilecek bir diğer sonuçtur. Bu belirlemeler öncelikle kaygı düzeyinin tanılanması, tanılanmış yüksek düzeydeki kaygının ise sınıf içi müdahaleler ile aşılabileceği yönündedir. Bu araştırma bu belirlemelerden kaygı düzeyinin tanılanması yönüyle anlamlıdır. Bu çalışmada İngilizce hazırlık

eğitimi alan üniversite öğrencilerinin yabancı dil konuşma kaygılarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Yabancı dil hazırlık eğitimi alan öğrencilerin yabancı dil telaffuz kaygıları ne düzeydedir?
- Yabancı dil hazırlık eğitimi alan öğrencilerin yabancı dil telaffuz kaygıları cinsiyetlerine, yabancı dil kursu alma durumlarına, yabancı dil konusunda yeterlik algılarına, algılanan başarı durumlarına ve öğrenim görülen bölüme göre anlamlı biçimde farklılaşmakta mıdır?

Yukarıdaki soruların yanıtlanması ile öncelikle katılımcıların yabancı dil telaffuz kaygılarının düzeyi belirlenmiş olacak, sonrasında ise bu kaygının cinsiyet, algılanan başarı durumu gibi çeşitli değişkenler açısından durumu ortaya konulacaktır. Eğer üniversite öğrencilerinin telaffuz kaygıları kurs alma durumuna, başarı veya yeterlik algısına göre farklılaşmıyorsa öğrenenlerin yabancı dil beceri algıları, performans ile öğrenme ilişkisi konularında daha detaylı bir ihtiyacı olduğu gibi bir sonucu ortaya çıkaracaktır. Zira yabancı dil konusunda başarılı olduğunu düşünen, yabancı dil konusunda mevcut derslerine ek olarak kurs alan ve yabancı dilde yeterli olduğunu düşünen kişilerin yüksek düzeyde yabancı dil telaffuz kaygısı yaşamaması yukarıda verilen bulgu ve görüşlere göre olası değildir. Araştırma alan yazına bu yönde bir katkı sunması nedeniyle de önemli görülmektedir.

2. YÖNTEM

Bu araştırmada tarama yöntemine başvurulmuştur. Nicel araştırma metodolojisi kapsamında yer alan tarama türü araştırmalar bir durum tespiti niteliğindedir. Bu araştırmada telaffuz kaygısı ölçeğinin uygulanması suretiyle toplanan görüşler olduğu haliyle betimlenmeye çalışılmıştır.

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni İnönü Üniversitesi'nde öğrenim gören ve İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerdir. Bu kapsamda 231 üniversite öğrencisi araştırmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Araştırma kapsamında örnekleme yapılmamış, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ancak veri toplama aracının uygulandığı dönemde devamsızlık yapan ve araştırmaya katılmak istemeyen öğrenciler araştırma kapsamına alınmamıştır. Buna göre araştırma katılımcılarının %44.2'si (102 kişi) Kadın, %55.8'i (129 kişi) Erkektir. Üniversite öğrencilerinin yabancı dil başarı algılarına göre dağılımı İyi (%31.2, 72 kişi), Orta (%38.1, 88 kişi) ve Kötü (%30.7, 71 kişi) şeklindedir. Araştırma katılımcılarının 39'u (%16.9) yabancı dil konusunda ayrıca kurs almış, 192'si (%83.1) herhangi bir kursa katılmamıştır. Öğrencilerin bölümleri açısından bir değerlendirme yapıldığında en fazla veri grubunu 68 kişi (%29.4) ile Elektrik-Elektronik Mühendisliği öğrencileri, 36 kişi ile (%15.6) Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik, 32 kişi ile İngiliz Dili ve Edebiyatı, 25 Kişi İle İngilizce Öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Aracı

Araştırmada Baran-Lucarz (2016) tarafından geliştirilen ve Yağız (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan Yabancı Dil Sınıfında Telaffuz Kaygısı ölçeği kullanılmıştır. 344 Lisans öğrencisinin katılımıyla Türkçeye uyarlanan Yabancı Dil Sınıfında Telaffuz Kaygısı ölçeği 25 madde ve beş boyuttan (SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar) oluşmakta, Kesinlikle katılmıyorum ile Kesinlikle katılıyorum arasında yanıtlanan dereceli bir ölçektir. Ölçeğin geneline yönelik Cronbach Alpha katsayısı .84 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmada ise ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı .89'dur.

2.3. Verilerin Analizi

Yabancı Dil Sınıfında Telaffuz kaygısı ölçeğinin uygulanması suretiyle elde edilen veriler çeşitli bağımsız değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Dağılımın homojen olduğu ikili grupların karşılaştırılmasında Bağımsız Gruplar T testi, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA), dağılımın homojen olmadığı ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H testine başvurulmuştur.

3. BULGULAR

Araştırmanın ilk bulgusu veri toplama aracının tamamı ve boyutlarına yönelik görüşlerin cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırılmasına yöneliktir. Bu duruma yönelik bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Telaffuz Kaygısına Yönelik Görüşlerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	\bar{X}	ss	Grup Görüşü	F	p	t	sd	p
SSP	Kadın	3.18	.83	K. Katılmıyorum	1,432	,233	2,917	229	,004*
	Erkek	2.88	.73	K. Katılmıyorum					
ODK	Kadın	2.76	.97	K. Katılmıyorum	,037	,848	-,044	229	,965
	Erkek	2.77	1.01	K. Katılmıyorum					
TÖÖ	Kadın	2.72	1.22	K. Katılmıyorum	,578	,448	,775	229	,439
	Erkek	2.60	1.12	Katılmıyorum					
ÖTİ	Kadın	2.68	1.05	K. Katılmıyorum	1,618	,205	-,392	229	,696
	Erkek	2.74	1.19	K. Katılmıyorum					
İ	Kadın	2.58	1.26	Katılmıyorum	,372	,543	1,335	229	,183
	Erkek	2.36	1.26	Katılmıyorum					
Toplam	Kadın	2.84	.82	K. Katılmıyorum	,073	,787	1,015	229	,311
	Erkek	2.73	.86	K. Katılmıyorum					
Kadın(n=102), Erkek (n=129), *p<.05									
SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar									

Tablo 1’deki sonuçlara göre katılımcıların ölçekteki sorulara verdikleri yanıtlar çoğunlukla “*Kesinlikle katılmıyorum*” düzeyindedir. Telaffuz kaygısı ölçeğinin sadece SSP boyutunda kadın katılımcılar lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir (t(229)=2.917, p=.004<.05).

Araştırma kapsamında ikinci olarak telaffuz kaygısına yönelik görüşler bir yabancı dil kursu alma durumuna göre karşılaştırılmıştır. Bu duruma yönelik bulgular Tablo 2’deki gibidir.

Tablo 2. Telaffuz Kaygısına Yönelik Görüşlerin Bir Yabancı Dil Kursu Alma Durumuna Göre Karşılaştırılması

Boyut	Kurs	\bar{X}	ss	Grup Gör.	F	p	t	sd	p
SSP	Evet Aldım	3.09	.83	K. Katılmıyorum	,027	,869	,676	229	,500
	Hayır Almadım	3.00	.78	K. Katılmıyorum					
ODK	Evet Aldım	2.61	.96	Katılmıyorum	1,319	,252	-1,077	229	,283
	Hayır Almadım	2.80	1.00	K. Katılmıyorum					
TÖÖ	Evet Aldım	2.52	1.08	Katılmıyorum	,076	,784	-,733	229	,464
	Hayır Almadım	2.68	1.18	K. Katılmıyorum					
ÖTİ	Evet Aldım	2.64	1.18	Katılmıyorum	,345	,558	-,442	229	,659
	Hayır Almadım	2.72	1.12	K. Katılmıyorum					
İ	Evet Aldım	2.58	1.45	Katılmıyorum	1,876	,172	,637	229	,525
	Hayır Almadım	2.43	1.22	Katılmıyorum					
Toplam	Evet Aldım	2.74	.88	K. Katılmıyorum	,049	,824	-,326	229	,745
	Hayır Almadım	2.78	.84	K. Katılmıyorum					
Evet Aldım (n=39), Hayır Almadım (n=192)									
SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar									

Tablo 2’deki sonuçlara göre telaffuz kaygısına yönelik görüşler katılımcıların bir yabancı dil kursu alma durumlarına göre anlamlı biçimde farklılaşmamaktadır (p>.05). Bir önceki tabloya benzer şekilde katılımcılar ölçek boyutlarına çoğunlukla “*Kesinlikle katılmıyorum*” düzeyinde yanıt vermişlerdir.

Araştırma kapsamında katılımcıların telaffuz kaygılarının yabancı dil yeterlik inançları açısından anlamlı biçimde farklılaşıp farklılaşmadığı da araştırılmıştır. Bu karşılaştırmaya yönelik sonuçlar Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Telaffuz Kaygısına Yönelik Görüşlerin Yabancı Dil Yeterlik İnançlarına Göre Karşılaştırılması

Boyut	Yeterlik İnancı	\bar{X}	ss	Grp. Gör.	F	p	t	sd	p
SSP	Evet Yeterliyim	2.94	.77	K. Katılmıyorum	,129	,719	-1,082	229	,281
	Hayır Yetersizim	3.06	.80	K. Katılmıyorum					
ODK	Evet Yeterliyim	2.66	1.01	Katılmıyorum	,324	,570	-1,267	229	,206
	Hayır Yetersizim	2.83	.97	K. Katılmıyorum					
TÖÖ	Evet Yeterliyim	2.79	1.32	K. Katılmıyorum	3,192	,075	1,368	229	,173
	Hayır Yetersizim	2.57	1.07	Katılmıyorum					
ÖTİ	Evet Yeterliyim	2.78	1.09	K. Katılmıyorum	,337	,562	,749	229	,455
	Hayır Yetersizim	2.67	1.15	Katılmıyorum					
İ	Evet Yeterliyim	2.64	1.37	Katılmıyorum	3,104	,079	1,598	229	,111
	Hayır Yetersizim	2.36	1.19	Katılmıyorum					
Toplam	Evet Yeterliyim	2.77	.88	K. Katılmıyorum	,373	,542	-,086	229	,932
	Hayır Yetersizim	2.78	.83	K. Katılmıyorum					
Evet Yeterliyim (n=82), Hayır Yetersizim (n=149)									
SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar									

Tablo 3'deki sonuçlara göre telaffuz kaygısına yönelik görüşler katılımcıların yabancı dil yeterlik inançlarına göre anlamlı biçimde farklılaşmamaktadır ($p>.05$). Önceki bağımsız değişkenlerde de görüldüğü üzere katılımcılar ölçek boyutlarına çoğunlukla “*Kesinlikle katılmıyorum*” ve “*Katılmıyorum*” düzeyinde yanıt vermişlerdir.

Araştırma kapsamında katılımcıların algıladıkları başarı durumu da telaffuz kaygısı açısından değerlendirilmiştir. Bu duruma yönelik olarak hangi veri analiz tekniğinin kullanılacağına karar vermek için Levene testine başvurulmuş ve Tablo 4'deki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 4. Katılımcıların Başarı Durumuna Yönelik Levene Testi Sonuçları

	Levene Testi (F)	Sd1	Sd2	p
SSP	,148	2	228	,862
ODK	1,323	2	228	,268
TÖÖ	5,419	2	228	,005*
ÖTİ	,948	2	228	,389
İ	,869	2	228	,421
Toplam	2,704	2	228	,069

SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar

Tablo 4'deki Levene testi sonuçlarına göre özyeterlik-özdeğerlendirme boyutunda dağılım homojen bir biçimde dağılmamakta ($p<.05$), diğer boyutlarda dağılım homojen bir biçimde dağılmaktadır ($p>.05$). Bu sonuca göre algılanan başarı durumu özyeterlik-özdeğerlendirme boyutunda Kruskal Wallis H testine, diğer boyutlarda ise Tek yönlü varyans analizine başvurulmuştur. Sözkonusu analizler Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Telaffuz Kaygısına Yönelik Görüşlerin Algılanan Başarı Durumuna Göre Karşılaştırılması

		\bar{x}	ss	K. Top.	sd	K. Ort.	F	p	Fark	
SSP	İyi	2.87	.76	G. Arası	7,617	2	3,808	6,317	,002*	1,2<3
	Orta	2.91	.76	G. İçi	137,451	228	,603			
	Kötü	3.29	.79	Toplam	145,067	230				
ODK	İyi	2.50	1.06	G. Arası	15,577	2	7,788	8,385	,000*	1>3,2
	Orta	2.68	.94	G. İçi	211,784	228	,929			
	Kötü	3.14	.87	Toplam	227,361	230				
TÖÖ	İyi	2.60	1.35	Dağılım homojen olmadığından Kruskal Wallis H testine göre analiz yapılmıştır.			$X^2=5.628$.06	-	
	Orta	2.50	1.07							
	Kötü	2.89	1.05							
ÖTİ	İyi	2.49	1.21	G. Arası	9,536	2	4,768	3,799	,024*	1<3
	Orta	2.66	1.05	G. İçi	286,107	228	1,255			
	Kötü	3.00	1.09	Toplam	295,643	230				
İ	İyi	2.41	1.38	G. Arası	1,822	2	,911	,565	,569	-
	Orta	2.39	1.19	G. İçi	367,837	228	1,613			
	Kötü	2.59	1.23	Toplam	369,659	230				
Toplam	İyi	2.60	.92	G. Arası	8,626	2	4,313	6,218	,002*	1,2<3
	Orta	2.69	.79	G. İçi	158,132	228	,694			
	Kötü	3.06	.77	Toplam	166,758	230				

1. İyi (n=72), 2. Orta (n=88), 3. Kötü (n=71)

SSP: Sınıf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Öznel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar

Tablo 5'teki sonuçlara TÖÖ boyutu dışında kalan tüm boyutlarda telaffuz kaygısı algılanan başarı durumuna göre anlamlı biçimde farklılaşmaktadır ($p>.05$). Sözel performans ve ölçeğin genelinde başarı durumlarını kötü olarak niteleyenlerin iyi ve orta olarak niteleyenlere göre telaffuz kaygıları anlamlı biçimde yüksektir. Olumsuz değerlendirilme korkusu boyutunda ise başarı durumlarını iyi olarak niteleyenlerin telaffuz kaygıları orta ve kötü olarak niteleyenlerden istatistiksel olarak anlamlı biçimde farklılaşmaktadır. ÖTİ boyutunda ise başarı durumlarını kötü olarak niteleyenlerin telaffuz kaygıları iyi olarak niteleyenlere göre anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur. Ölçeğin geneline yönelik görüşleri açısından bir değerlendirme yapıldığında ise başarı durumlarını kötü olarak niteleyenlerin telaffuz kaygıları, iyi ve orta olarak niteleyenlerden anlamlı biçimde yüksektir.

Bu araştırmada son olarak öğrenim görülen bölümün telaffuz kaygısı açısından anlamlı düzeyde görüş farkına neden olup olmadığı araştırılmıştır. Gruplara düşen kişi sayısı bakımından önemli farklılıklar ve bazı gruplardaki kişi sayılarının oldukça az olması nedeniyle öğrenim görülen bölüm açısından telaffuz kaygısı Kruskal Wallis H testi ile karşılaştırılmıştır. Bu duruma yönelik bulgular Tablo 6'da verilmiştir.

4. **Tablo 6.** Telaffuz Kaygısına Yönelik Görüşlerin Öğrenim Görülen Bölüme Göre Karşılaştırılması

	SSP	ODK	TÖÖ	ÖTİ	İ	Toplam
X ²	6,791	4,551	16,887	9,160	12,747	5,897
sd	12	12	12	12	12	12
p	,871	,971	,154	,689	,388	,921

SSP: Sımf ve sözel performans, ODK: Olumsuz Değerlendirilme Korkusu, TÖÖ: Telaffuz Özyeterliği ve Özdeğerlendirme, ÖTİ: Özel Telaffuz İmajı, İ: İnançlar

Tablo 6'da da görüleceği üzere telaffuz kaygısı ve boyutları öğrenim görülen bölüm açısından anlamlı biçimde farklılaşmamaktadır ($p > .05$).

5. **SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER**

Bu araştırma sonucunda araştırma katılımcılarının telaffuz kaygılarının düşük olduğu, telaffuz kaygısının bir yabancı dilde kurs alma durumuna, yeterlik algısına ve öğrenim görülen bölüme göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı, buna karşın başarı algısının telaffuz kaygısını anlamlı biçimde farklılaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet değişkeninin ise sadece sözel performans boyutunda anlamlı farka yol açtığı belirlenmiştir. Araştırma konusunda alan yazında çalışma sınırlılığı olduğundan bulguların alan yazın bulguları ile karşılaştırılması noktasında zorluklar yaşanmıştır.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulardan biri üniversite öğrencilerinin telaffuz kaygılarının düşük olduğudur. Uzan (2018) yapmış olduğu araştırmada katılımcıların tedavi gerektirecek düzeyde kaygı yaşamadıklarını, ortalama düzeyde bir telaffuz kaygısı yaşadıkları sonucuna ulaşarak bu araştırma paralelinde bulgulara ulaşmıştır. Ancak Tüm ve Kunt (2013) İngilizce öğretmen adayları üzerinde yürüttükleri araştırmalarında belirgin düzeyde bir kaygı tespit ettiklerini belirtmişlerdir. Bu araştırma bulguları arasındaki farkın nedeni sergilenen performansın düzeyi ile ilgili olabilir. Dil becerilerinin ustalık düzeyinde performans gerektirmesi kaygı düzeyinde bir artışa neden olmuş olabilir. Sutarsyah (2017) ise kaygısı düşük olan öğrencilerin kaygısı yüksek olan öğrencilere kıyasla konuşma performanslarının daha iyi olduğu sonucuna ulaşarak kaygı düzeyi tanılamının konuşma performansı anlamında neden önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu araştırma sonucuyla ilişkilendirildiğinde katılımcıların düşük kaygıları nedeniyle telaffuz kaygılarında en azından kaygı değişkeninin etkisine bağlı olarak daha iyi performans sergileyecekleri söylenebilir.

Araştırma sonucunda hazırlık eğitimi alan öğrencilerin ölçek ve boyutlarına yönelik görüşlerinin katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgulara göre İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin telaffuz kaygısı yaşamadıkları söylenebilir. Erdel de (2023) araştırma örneğinde hafif-orta düzeyde kaygı sonucuna ulaşmıştır. Bu araştırmanın aksine Kafes (2018) hazırlık eğitimi görmeyen telaffuz kaygısı üzerinde etkili olduğunu rapor etmiştir. Bu bulgular İngilizce hazırlık eğitimlerinin sorgulanmasını gerektirmektedir. Hazırlık eğitimleri ile temel düzeyde bilginin hedeflenmesi ve teste dayalı ölçümler ile başarıya karar verilmesi telaffuz kaygısına neden olmayacaktır. Buna karşın bir yabancı dilin özellikle yazma ve konuşma becerileri özelinde öğretilmesi, sınanması öğrencilerde telaffuz kaygısına neden olabilir. Diğer taraftan yükseköğretim düzeyinde verilen yabancı dil hazırlık eğitimlerinin gerçek yaşam koşulları düşünüldüğünde öğrencilerde telaffuz kaygısına neden olması yaşamın doğal akışına aykırı bir durumdur.

Bu araştırmada elde edilen bulgulardan biri cinsiyet değişkeninin sadece sözel performans boyutunda anlamlı farka yol açtığıdır. Araştırma sonucuna göre kadın öğrencilerin kaygı düzeyleri erkeklerden anlamlı biçimde yüksektir. Bu bulguya benzer şekilde Kındığılı (2022) ortaöğretim öğrencileri üzerinde yapmış olduğu araştırmasında kadın öğrencilerin kaygı düzeylerinin erkeklerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırma kapsamında yabancı dilde kurs almanın yabancı dil kaygısını anlamlı biçimde farklılaştıracak bir etkiye neden olmadığı belirlenmiştir. Oysaki Kındığılı (2022) yapmış olduğu araştırmada yabancı dilde destekleyici eğitim almanın yabancı dilde konuşma kaygısını azalttığı rapor edilmiştir. Hedef dilde bilgilenmenin kaygıda bir azalmaya neden olması beklenir. Bir dili öğrenmek, deneyimlemek, dili etkili kullanma başarısına bağlı olarak özgüven artışı telaffuz kaygısında azalmaya neden olmalıdır. Bu açıdan bakıldığında yabancı bir dilde verilen destek eğitimlerinin de niteliğinin tartışılması gerekmektedir. Bir yükseköğretim programı ve/veya bir yabancı dil kursunda verilen eğitimlerin bir dilin gramatik yapısını aktarmakta hedefinden farklılaşması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Baran-Lucarz, M. (2014). The link between pronunciation anxiety and willingness to communicate in the foreign-language classroom: The polish EFL context. *Canadian Modern Language Review*, 70(4), 445–473. <https://doi.org/10.3138/cmlr.2666> (Accessed : 06.12.2023).
- Baran-Lucarz, M. (2016). Conceptualizing and measuring the construct of pronunciation anxiety: Results of a pilot study. In M. Pavlak (Edt.), *Classroom-oriented research: Reconciling theory and practice* (pp. 39-56). Springer International Publishing Switzerland. doi:10.1007/978-3-319-30373-4_3
- Cao, Y. (2013). Exploring dynamism in willingness to communicate: A longitudinal case study. *Australian Review of Applied Linguistics*, 36, 160–176.
- Celce-Murcia, M., Brinton, D.M., & Goodwin, J.M. (1996). *Teaching pronunciation: A reference for teachers of English to speakers of other languages*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Cle'ment, R., Baker, S.C., & MacIntyre, P.D. (2003). Willingness to communicate in a second language: The effects of context, norms, and vitality. *Journal of Language and Social Psychology*, 22(2), 190–209. <http://dx.doi.org/10.1177/0261927X03022002003>
- Dewaele, J-M., Petrides, K. V., & Furnham, A. (2008). Effects of trait emotional intelligence and sociobiographical variables on communicative anxiety and foreign language anxiety among adult multilinguals: A review and empirical investigation. *Language Learning*, 58(4), 911–960. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9922.2008.00482.x> Accessed:
- Erdel, D. (2023). Exploring English major students' pronunciation anxiety. *International Journal of Turkish Educational Sciences*, 11(21), 522-548.
- Gregersen, T., & Horwitz, E. K. (2002). Language learning and perfectionism: Anxious and non-anxious language learners' reactions to their own oral performance. *Modern Language Journal*, 86, 562–570.
- Guiora, A., Beit-Hallahmi, B., Brannon, R., Dull, C.Y., & Scovel, T. (1972). The effects of experimentally induced changes in ego status on pronunciation ability in a second language: An exploratory study. *Comprehensive Psychiatry*, 13(5), 421–428. [http://dx.doi.org/10.1016/0010-440X\(72\)90083-1](http://dx.doi.org/10.1016/0010-440X(72)90083-1).
- Kafes, H. (2018). A Study on pronunciation anxiety of pre-service elt teachers; *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22, 1813-1827.
- Kennerly, H. (1990). *Managing anxiety: A training manual*. Cary, NC: Oxford University Press.
- Kındıgılı, A.L. (2022). Ortaöğretim öğrencilerinde yabancı dilde konuşma kaygısı ile cinsiyet, okul türü ve yabancı dil eğitim geçmişi ilişkisinin incelenmesi. *Spor, Eğitim ve Çocuk*, 2(2), 24-35.
- Levis, J. M. (2005). Changing contexts and shifting paradigms in pronunciation teaching. *TESOL Quarterly*, 39, 369-377.
- MacIntyre, P. D., & Gardner, R. C. (1991). Investigating language class anxiety using the focused essay technique. *Modern Language Journal*, 75, 296–304.
- MacIntyre, P. D., & Gardner, R. C. (1994). The subtle effects of language anxiety on cognitive processing in the second language. *Language Learning*, 44, 283–305.
- MacIntyre, P. D., & Gardner, R. C. (1989). Anxiety and second language learning: Towards a theoretical clarification. *Language Learning*, 39, 251–275.
- Özkurt, C. ve Aslan, S. (2015). Why we cannot teach a foreign language? The cognitive learning approach on language acquisition according to the views of language teachers. *Eurasian Academy Of Sciences Social Sciences Journal*, *Eurasian Academy Of Sciences*, 6(6), 28-35.
- Price, M.L. (1991). The subjective experience of foreign language anxiety: Interviews with highly anxious students. In E.K. Horwitz & D.J. Young (Eds.), *Language anxiety: From theory and research to classroom implications* (pp. 101–108). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Piechurska-Kuciel, E. (2008). *Language anxiety in secondary grammar school students*. Opole, Poland: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
- Rafieyan, V. (2016). Discovering factors of foreign language speaking anxiety and coping strategies, *Journal for the Study of English Linguistics*, 4(1), 111-125.

- Savignon, S.J. (2005). Communicative language teaching: Strategies and goals. In E. Hinkel (Ed.), *Handbook of research in second language teaching and learning* (pp. 635–651). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Skehan, P. (1989). *Individual differences in second language learning*. London: Edward Arnold.
- Sutarsyah, C. (2017). An analysis of student's speaking anxiety and its effect on speaking performance. *IJELTAL (Indonesian Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics)*, 1(2), 143-152.
- Tüm, D.Ö. ve Kunt, N. (2013). İngilizce öğretmen adaylarının konuşma kaygısı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 385-399.
- Uzan, G. (2018). *Yabancı dil konuşma kaygısı/korkusunun altında yatan sebepler, anonimleşmenin ve kimlik belirsizliğinin kaygıyı azaltıcı etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Projesi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Vasa, R.A., & Pine, D.S. (2004). Neurobiology in anxiety disorders in children and adolescents. In T.R. Morris & J.S. March (Eds.), *Anxiety disorders in children and adolescents* (pp. 3–26). New York: Guilford.
- Yağız, O. (2018). An adaptation study of the measure of pronunciation anxiety in the foreign language classroom into Turkish language and culture. *Kastamonu Education Journal*, 26(5), 1519-1526. doi:10.24106/kefdergi.2133